

C-2110

8573/NH

Total No. of sheets used: 02

Total No. of Questions: 09

Subject:

Paper:

Title of paper: **Development of Tourism in India**

Time allowed: 03 Hours

Maximum Marks: 75

Minimum Pass Marks:26

Note: The candidates are required to attempt two questions each from Section A & B. Section C is compulsory.

Section A

1. 'India is a land of all seasons'. Comment on it. (12)
2. Give a detailed account on development of tourism in India. (12)
3. Explain Sergeant Committee in India. (12)
4. Describe organization and functions of ministry of tourism. (12)

Section B

5. Write a script note on tourism action plan 1992. (12)
6. Discuss in detail about role of India tourism Development Corporation (ITDC). (12)
7. What do you mean by tourism planning? Discuss role of regional tourism institutions in tourism planning and development. (12)
8. How PATA works in promotion of tourism development. (12)

Section C

9. Write short notes on the following
 - a. Any two functions of UNWTO
 - b. Importance of planning in tourism
 - c. How can tourism be improved in India
 - d. What are the causes of development of tourism in India
 - e. How does India benefit from tourism?
 - f. Write a short note on Indian tourism policy in 1982
 - g. What are the factors responsible for development of tourism?
 - h. What is SAFARI PATH?
 - i. Write any 2 functions of WTO. (9x3=27)

ਭਾਗ -ੳ

- ੳ) "ਭਾਰਤ ਮੌਸਮਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ" ਟਿੱਪਣੀਕਰੋ। (12)
- ਅ) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। (12)
- ੲ) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਾਰਜੰਟ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। (12)
- ਸ) ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। (12)

ਭਾਗ-ਅ

- ੳ) ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ 1992 ਤੇ ਵਰਨਣ ਯੋਗ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (12)
- ਅ) ਭਾਰਤੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (12)
- ੲ) ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਮ ਝੁੰਦੋ? (12)
- ਸ) ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (12)

ਭਾਗ-ੲ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

- i) UNWTO ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਜ।
- ii) ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਚ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
- iii) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ?
- iv) ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਤੋਂ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- v) ਇੰਡੀਅਨ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪਾਲਿਸੀ 1932 ਤੇ ਇਕ ਲਘੂ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- vi) ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਕ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- vii) ਸਫਾਰੀ ਪਾਥ ਕੀ ਹੈ?
- viii) WTO ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- ix) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਕਿਵੇਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? (9x3=27)